

Mišljenje i zadovoljstvo roditelja nastavom na daljinu

Marilda Grubišić

OŠ oca Petra Perice Makarska

Tanja Vujčić

OŠ oca Petra Perice Makarska

UVOD

U uvjetima proglašene epidemije koronavirusa na području Republike Hrvatske s ciljem osiguranja kontinuiteta odgojno-obrazovnog procesa učenicima, a prema uputi Ministarstva znanosti i obrazovanja, od 16. ožujka 2020. godine, za sve učenike osnovnih i srednjih škola u Republici Hrvatskoj počela je nastava na daljinu.

Nastava na daljinu se održavala na više načina. Za učenike razredne nastave organiziran je obrazovni program Škola na Trećem – projekt kojeg su provodili Ministarstvo znanosti i obrazovanja u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje te brojnim učiteljima praktičarima. Uz program Škole na Trećem, učitelji naše škole su osmišljavali i vlastite načine provođenja nastave na daljinu, koristeći se različitim digitalnim alatima, grupama na društvenim mrežama te platformama za poučavanje na daljinu.

Obzirom na nove izazove i zahtjeve koji su stavljeni ispred nas, smatrali smo da je važno roditeljima pružiti podršku i pomoć, jer su roditelji preuzeli na sebe još veću odgovornost nego što je to bio slučaj do sada. Također, uzeli smo u obzir i mogućnost nastavka ovakvog načina poučavanja i u budućnosti, zbog čega smo i odlučili istražiti kakvo je iskustvo i stav roditelja o nastavi na daljinu.

U svrhu praćenja i donošenja prijedloga kojima bi se mogao poboljšati rad, roditelji učenika razredne nastave (1. – 4. razreda) su sudjelovali u istraživanju, odnosno ispitivanju mišljenja i stavova roditelja o nastavi na daljinu.

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

CILJEVI ISTRAŽIVANJA

- ispitati kako se roditelji i učenici snalaze u novonastaloj situaciji
- ispitati mišljenje roditelja učenika razredne nastave o organizaciji i izvedbi nastave na daljinu
- ispitati zadovoljstvo roditelja načinom komunikacije s učiteljima
- ispitati mišljenje roditelja o načinima primanja povratnih informacija o napretku učenika
- utvrditi dnevno vrijeme koje učenik provede vezano uz nastavu i pisanje domaćih zadaća
- dobiti smjernice za daljnji rad učitelja
- ojačati suradnju s roditeljima za vrijeme nastave na daljinu

UZORAK ISTRAŽIVANJA

Razred	Broj učenika	Broj roditelja koji su ispunili anketu	%
1. razredi	61	58	95%
2. razredi	56	49	83%
3. razredi	53	49	92,5%
4. razredi	60	59	98,33%
UKUPNO	230	215	93,5%

U ispitivanju je sudjelovalo 215 roditelja, odnosno 93,5% roditelja učenika razredne nastave.

METODE PRIKUPLJANJA PODATAKA

U svrhu prikupljanja podataka korišten je Upitnik sastavljen putem digitalnog alata Google Forms, a kojeg su roditelji ispunjavali u vremenskom periodu od 30. ožujka 2020. godine do 3. travnja 2020. godine. Roditelji su pojedinačno pristupali Upitniku u online okruženju. Ispitivanje je bilo dragovoljno i anonimno.

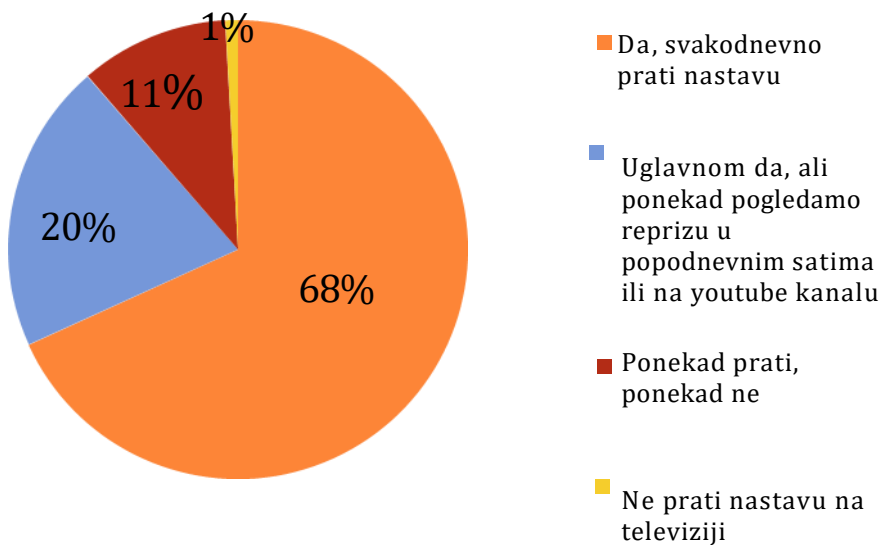
Upitnik se sastojao od 17 pitanja, od kojih je posljednje bilo otvorenog tipa u kojem su roditelji mogli iznijeti svoje komentare, primjedbe ili prijedloge. Pitanjima smo nastojali obuhvatiti

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

različite aspekte provođenja nastave na daljinu kao što su redovitost praćenja obrazovnog programa u predviđeno vrijeme, organizacija dana učenika, jasnoća i primjerenost nastavnog gradiva, način komunikacije s učiteljicom, dodatni sadržaji i materijali, povratne informacije o napretku učenika itd.

REZULTATI

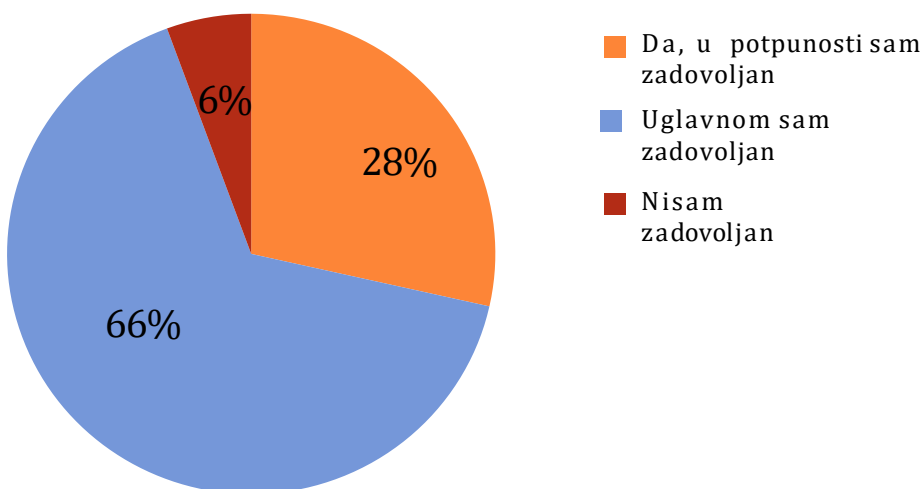
1. Prati li vaše dijete redovito nastavu "Škole na Trećem" na programu HRT3, u za to predviđeno vrijeme?

Vidimo da većina (68%) učenika redovito prati nastavu na programu HRT3 – "Škola na Trećem". Roditelji i učenici koriste i mogućnost gledanja reprize u popodnevnim satima ili na youtube kanalu (20%).

Mišljenja smo da bi se učenici trebali u što većoj mjeri pridržavati rasporeda obrazovnog programa odnosno strukture koja bi bila najbliža onoj prije pandemije.

2. Jeste li zadovoljni načinom organiziranja nastave na daljinu za učenike razredne nastave?

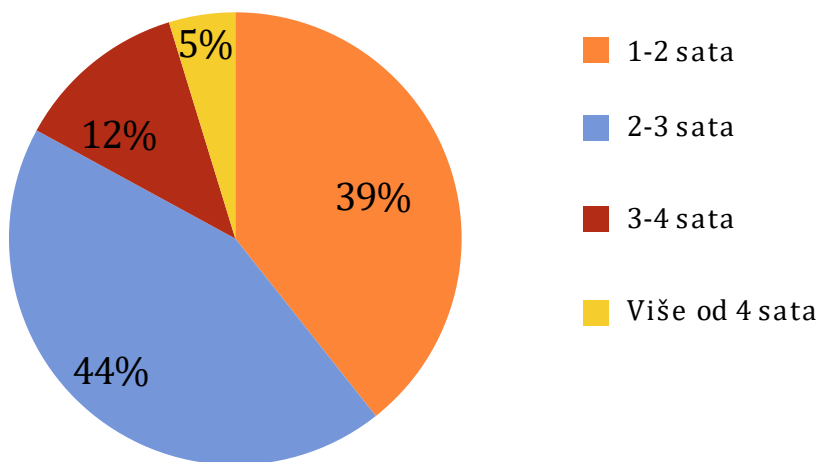

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

Kao što smo već spomenuli, uz praćenje programa Škole na Trećem, učitelji razredne nastave su koristili različite digitalne alate, kreirali grupe s roditeljima na društvenim mrežama, održavali video pozive s pojedinim učenicima po potrebi, snimali glasovne poruke itd.

Većina roditelja je uglavnom zadovoljna načinom na koji je organizirana nastava na daljinu za učenike razredne nastave (66 %) ili u potpunosti zadovoljna (28%). Mali broj roditelja (12 roditelja) nije zadovoljno načinom organiziranja nastave na daljinu.

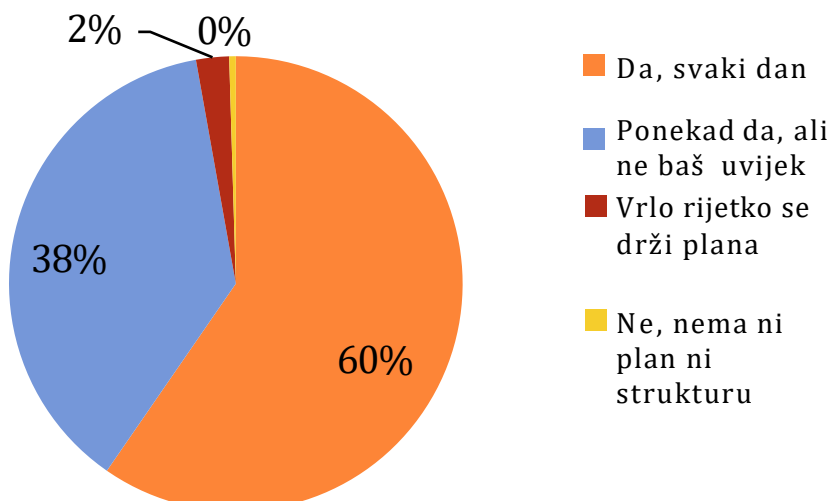
3. Koliko dnevno vremena vaše dijete provede vezano uz nastavu i pisanje domaćih zadaća?

Najveći broj učenika razredne nastave dnevno provede 2 do 3 sata vezano uz nastavu. 3 do 4 sata dnevno uz nastavu najviše provedu učenici **1. razreda** (12 učenika) i učenici **2. razreda** (9 učenika).

Za usporedbu: MZO objavilo je *Preporuke o organizaciji radnog dana učenika tijekom održavanja nastave na daljinu* u kojoj stoji da bi učenici razredne nastave trebali provoditi pet sati dnevno učeći (što uključuje učenje i poučavanje).

4. Ima li vaše dijete svoj plan rada i strukturu radnog dana (ustajanje, gledanje nastave, izvršavanje zadataka, odmaranje ...)?

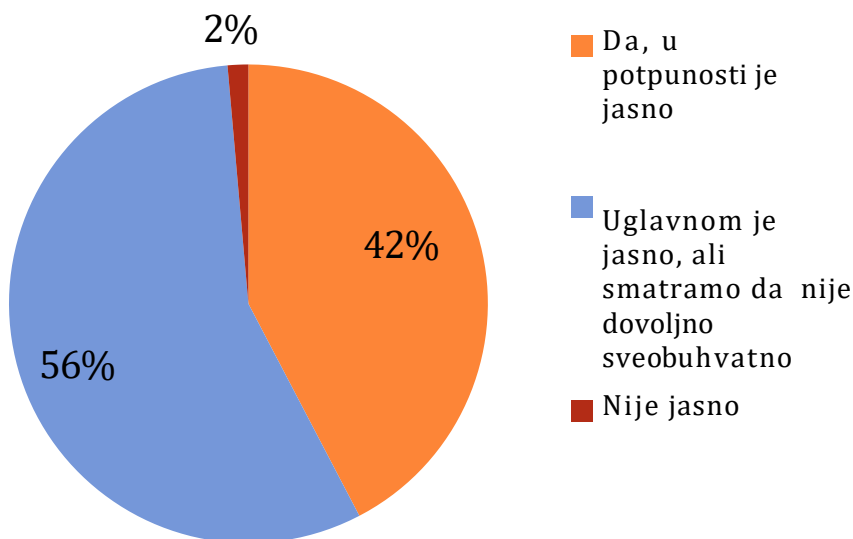

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

60% učenika razredne nastave ima svoj dnevni plan rada kojeg se pridržavaju, odnosno 38% učenika uglavnom svaki dan imaju strukturu, što je svakako i preporuka u ovakvim situacijama. Nastava na daljinu nema tako strogi plan rada kao redovna nastava, učenici su mogli pristupiti sadržajima u različito vrijeme, što smo mogli uočiti u prvom pitanju. Takva nejasna struktura nije dobra za vrijeme izolacije i učenja u njoj. Usvajanje rutine daje osjećaj reda i sigurnosti u nesigurno vrijeme.

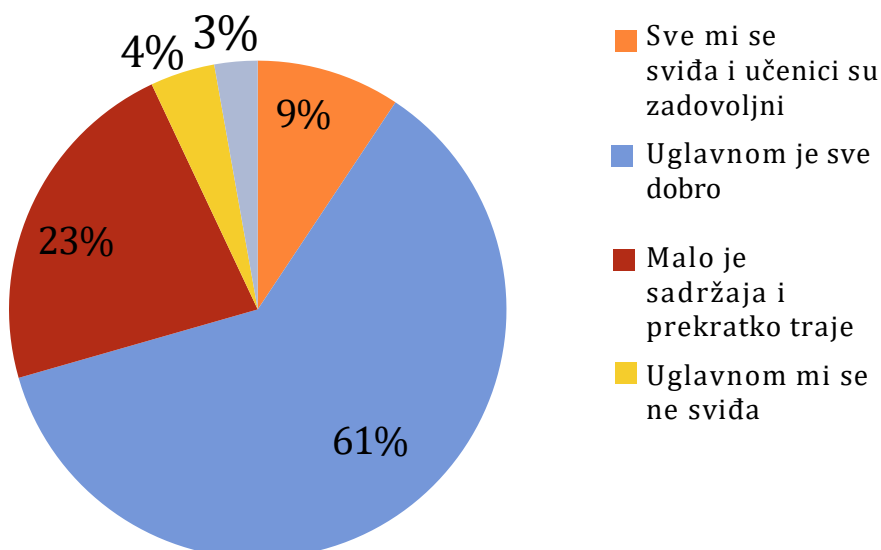
Samo 2% učenika se rijetko pridržavaju dnevnog plana rada.

5. Nastavno gradivo, obrađeno putem televizijskog programa, je dovoljno jasno i primjereno učenicima?

56% roditelja smatra da je nastavno gradivo, obrađeno putem televizijskog programa jasno, ali nije dovoljno sveobuhvatno za učenike razredne nastave. 42 % roditelja smatra da je u potpunosti jasno i primjereno učenicima razredne nastave.

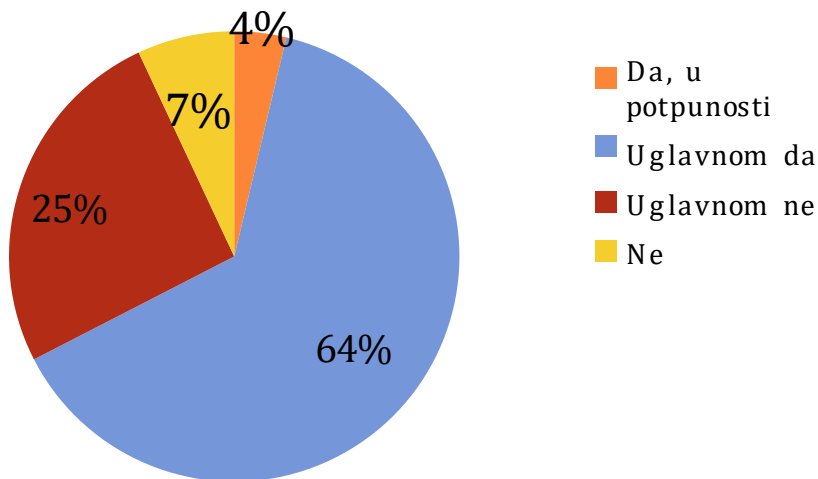
6. Vaše mišljenje o samom sadržaju programa "Škola na Trećem"?

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

61% roditelja je uglavnom zadovoljno sadržajima programa Škole na Trećem. Istovremeno, 48 roditelja smatra da se televizijskim programom obradi manje sadržaja. Iako je obrazovni program osmišljen kako bi pomogao učiteljima u održavanju nastave na daljinu i omogućio svim učenicima jednostavniji pristup obrazovnim sadržajima, program je trajao znatno kraće nego što bi trajala redovna nastava.

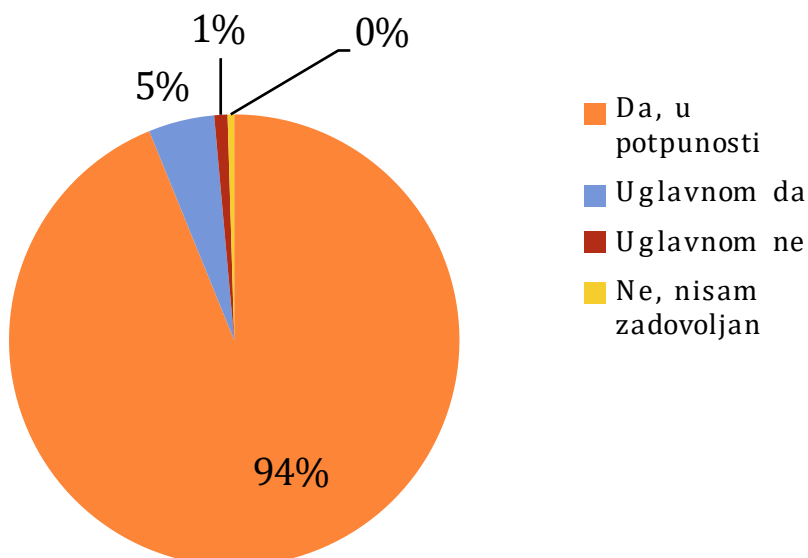
7. Mislite li da će ovakvim načinom nastave učenici usvojiti sva potrebna znanja?

Najveći broj roditelja (64 %) smatra da će učenici ovakvim načinom nastave uglavnom usvojiti sva potrebna znanja. 25% roditelja smatra da uglavnom neće moći usvojiti potrebna znanja.

Odgovori roditelja se ne razlikuju značajno po razredima, uglavnom prate istu distribuciju.

8. Jeste li zadovoljni načinom komunikacije s učiteljicom (putem društvenih mreža, e-maila itd.)?

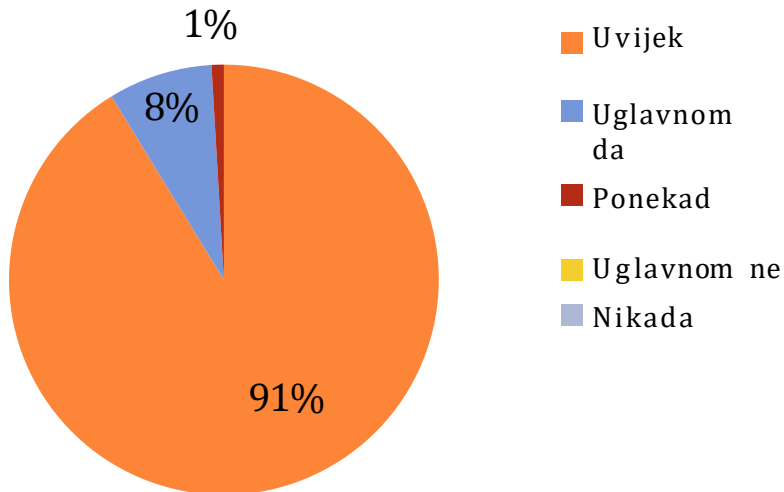

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

Učiteljice komuniciraju s roditeljima svakodnevno putem grupa na društvenim mrežama, elektroničkom poštom, raznim aplikacijama, telefonskim pozivima, kako bi roditelji dobili sve potrebne informacije.

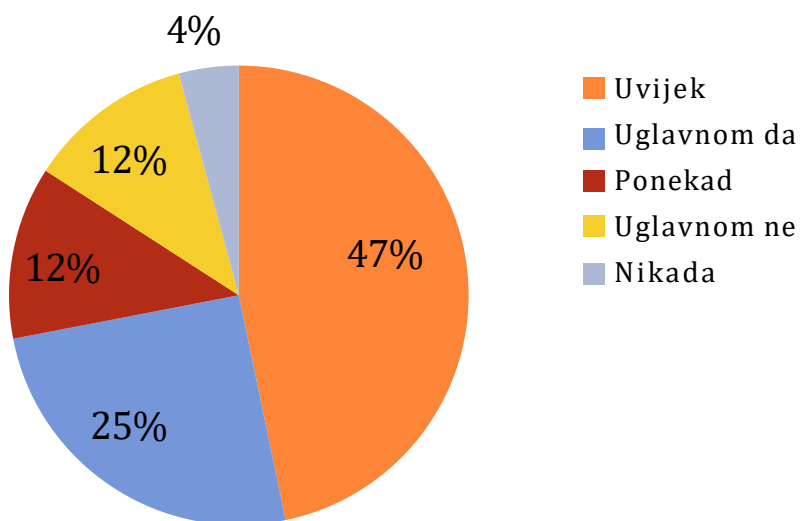
Vidimo da su skoro svi roditelji (94 %) zadovoljni načinom komunikacije s učiteljicama.

9. Učiteljice jasno daju upute što sve treba napraviti?

91% roditelja je odgovorilo da su im uvijek jasne upute koje im učiteljice daju svakodnevno, ostalima su uglavnom jasne.

10. Pitate li učiteljicu ukoliko vam je potrebno dodatno pojašnjenje gradiva ili ukoliko vam nije jasno što trebate napraviti?

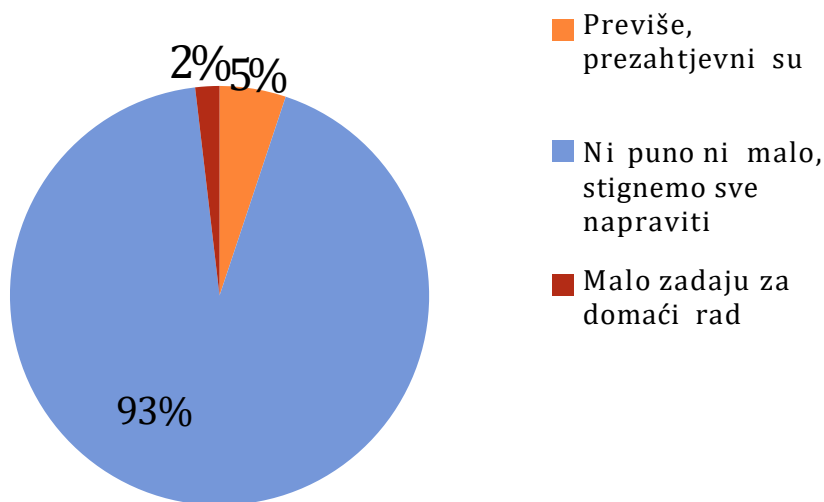

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

Većina roditelja (47 %) uvijek pita učiteljicu za dodatno pojašnjenje u slučaju nekih poteškoća, odnosno 25% roditelja uglavnom pitaju učiteljicu za dodatne upute.

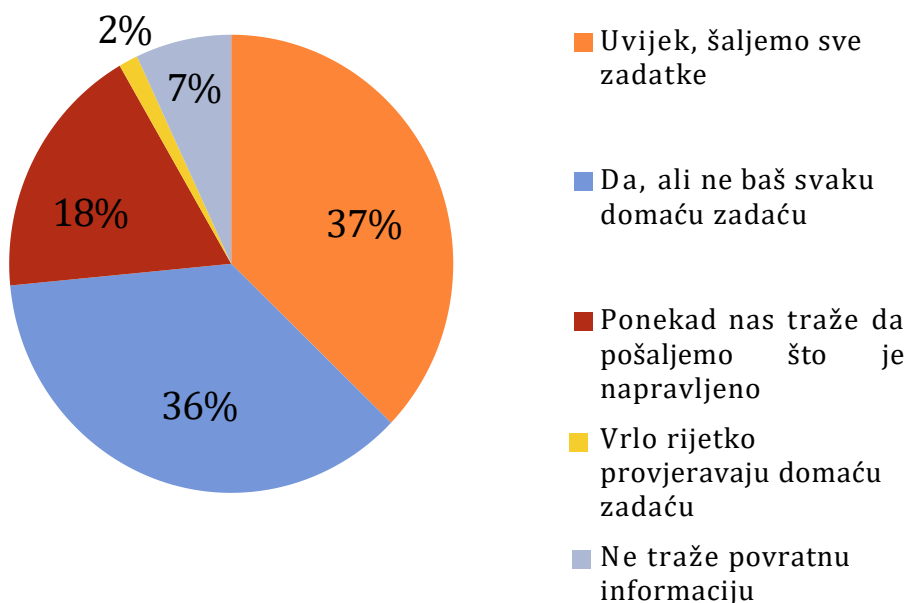
Odgovori roditelja se ne razlikuju značajno po razredima, uglavnom prate istu distribuciju.

11. Zadatke za domaći rad učitelji zadaju:

93% roditelja smatra da učiteljice ne daju ni puno ni malo domaćih zadaća. Jedino su roditelji učenika prvih razreda (10 roditelja) odgovorili da učenici imaju previše domaćih zadaća.

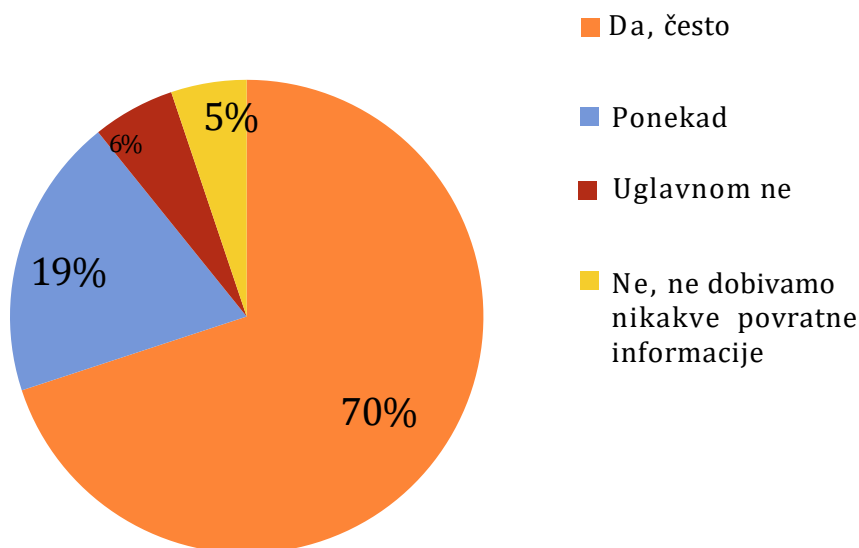
12. Učiteljice traže povratnu informaciju o izradi zadataka:

Učiteljice su redovito provjeravale jesu li učenici izvršili sve zadatke, odnosno uglavnom su tražili uvid u domaće zadaće putem fotografija koje bi roditelji slali.

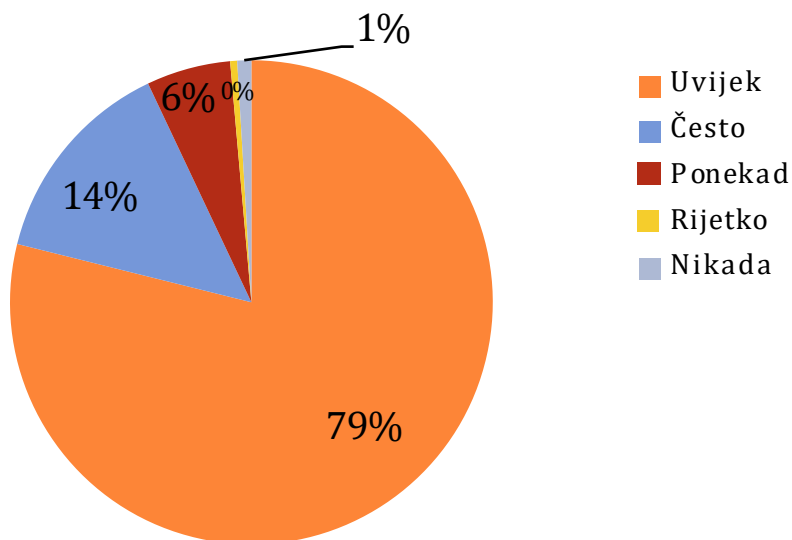
Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

13. Učiteljice daju povratnu informaciju o ispunjavanju zadataka i napretku učenika?

70 % roditelja je odgovorilo da učiteljice daju povratnu informaciju o napretku učenika. Odgovori se ne razlikuju značajno po razredima.

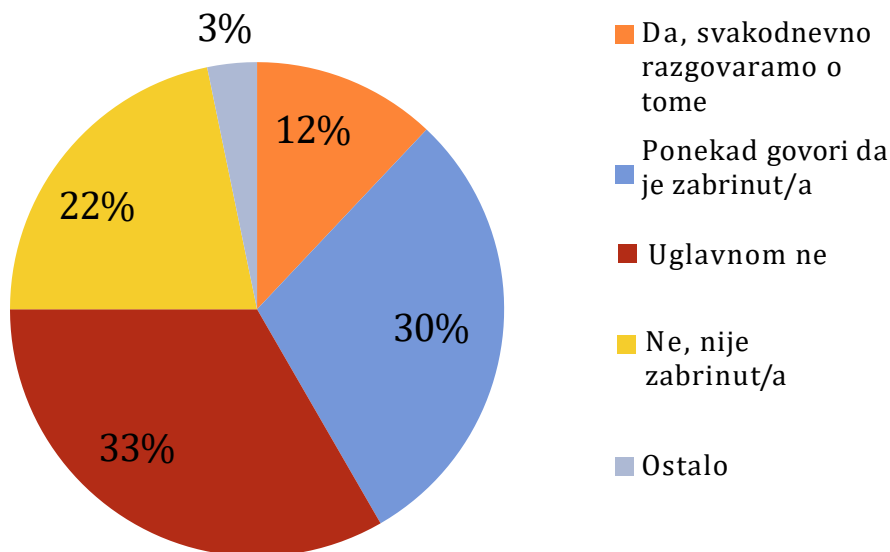
14. Učiteljice dovoljno pojasne gradivo uz pomoć dodatnih materijala koje nam šalju te nam daju dodatne upute i pružaju potrebnu podršku.

Većina roditelja smatra da učiteljice dovoljno pojasne gradivo uz pomoć dodatnih materijala koje šalju roditeljima i učenicima.

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

15. Izražava li vaše dijete strahove ili zabrinutost zbog novonastale situacije izazvane koronavirusom (pod ostalo možete navesti i što ih brine)?

Vidimo da učenici razredne nastave u najvećem broju (33%) nisu zabrinuti zbog novonastale situacije uzrokovane korona virusom, dok ih 30% govori da su ponekad zabrinuti.

Odgovori roditelja se ne razlikuju značajno po razredima, odnosno nema pokazatelja da su učenici npr. nižih razreda više zabrinuti od onih viših i slično.

Uz učenje i snalaženje u novim tehnologijama, vrijeme neizvjesnosti donosi sa sobom niz emocionalnih reakcija učenika. Uz praćenje izvršavanja zadataka i nastave, važno je voditi i brigu o tome što se događa s učenikom i kako se nosi sa svojim osjećajima. U ovakvoj situaciji učitelji, uz obrazovnu funkciju nose i važan dio podrške učenicima.

16. Kako biste ocijenili nastavu na daljinu?

Prosječna ocjena koju su roditelji učenika razredne nastave dali nastavi na daljinu je **3,78**.

Najveću prosječnu ocjenu dali su roditelji učenika drugih razreda (4,06), dok su najnižu prosječnu ocjenu dali roditelji učenika prvih razreda (3,57).

17. Komentari roditelja:

Ponoviti školsku godinu.

Neka što prije krene školska nastava.

Nažalost uz sav trud učitelja i roditelja mislim da nema smisla, posebno za djecu koja su u višim razredima. Ne mogu roditelji s više djece pratiti sav sadržaj i objašnjavati nešto što ne mogu ni sami. Nismo mi nastavnici!

Nadam se da moja uloga „učitelja“ neće trajati još dugo.

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

Za sad sve dobro hvatamo. Djeci je zanimljivo.

Iz svega treba izvući nešto pozitivno. Na ovaj način roditelji će vidjeti koji lavovski posao odrade učitelji, djeca će se više osamostaliti, zaželjet će se škole, prijatelja te će ozbiljnije shvatiti učenje i školu. Meni osobno je puno lakše kad se ide u školu jer je ponekad teško uskladiti obiteljske obaveze sa poučavanjem i učenjem kod kuće ali uz dobru organizaciju sve se može.

Za sad je uglavnom dobro. Najviše me brinu matematički zadaci jer ih je najteže za objasniti.

Sve je ok. Sve se može stići, sve ovisi o djetetu i roditelju.

Problem je što kod mlađe djece roditelj mora biti uz dijete a to oduzima puno vremena roditelju koji mora obavljati i svoj posao od kuće. Osim toga, kod mlađe djece se koristi i mobitel roditelja koji mora instalirati nekoliko aplikacija.

Ok je sve ovo.

Nastavu na daljinu ocjenjujem dobrom i to zbog činjenice da ne može zamijeniti nastavu u razredu te djeci nedostaje dosadašnji način rada. Učiteljice i njihovu kreativnost u svakodnevnoj isporuci sadržaja iznimno pohvaljujem zbog kreativnosti i uloženog truda.

Za zaposlene roditelje ovakav način nastave je vrlo naporan. Ali proći će i ovo, do tad se snalazimo.

Neusporedivo sa normalnom nastavom u školi.

S obzirom na situaciju mislim da svi daju svoj maksimum i da se nastava odvija primjerenim tokom.

Što se tiče učiteljica, one rade sve kako treba i zaslužuju svaku pohvalu. Ali što se tiče usvajanja gradiva, mi roditelji nismo ni blizu na razini učitelja da im to možemo objasniti i nadoknaditi. Mislim da se puno gradiva izgubilo u ovoj školskoj godini.

Škola od jednog sata ne može nikako biti dovoljna da bi se svo gradivo temeljito obradilo.

Možda da traje pola sata duže ali ne više od toga jer je djeci novonastala situacija već dovoljno teška pa smatram da im treba malo olakšati gradivo.

Nastava na daljinu je napravljena silom prilika u kojoj se nalazimo. Smatram da ovim nismo ništa postigli. Zamislite kako je roditeljima koji imaju više djece.

Ponekad prebrzo ide pojašnjavanje i zadavanje zadataka. Bilo bi dobro da se koristi više grafike i da se na kraju ponavlja.

Ovo je definitivno ono najbolje što se može u ovoj situaciji napraviti.

Kako god bila organizirana nastava na daljinu trebamo biti zahvalni. Potruditi se koliko možemo i da nam svima bude prioritet da se ne razbolimo.

Fizički biti prisutan u školi s učiteljicom i djecom je nezamjenjivo.

Škola na daljinu dobro funkcionira u kombinaciji s učiteljicama, inače bi bilo prebrzo. Djeca ne stignu sve zapisati, ali snalaze se nekako.

Osnovna škola oca Petra Perice Makarska

Navedeni su samo neki od komentara roditelja. Većina roditelja je suglasna da se radi najbolje što može u ovoj situaciji, ali i da je uloga učitelja nezamjenjiva. Ističe se važnost pohađanja redovne nastave, druženja s prijateljima i interakcije s učiteljicom. Ono s čime bi se svi složili jest činjenica da su roditelji na sebe preuzeli veliki dio posla i odgovornosti, a po njihovim odgovorima i komentarima vidimo da često za to nemaju vremena. Osobito se naglašava činjenica da je u obiteljima s više djece jako izazovno odraditi sve kako bi trebalo. Roditelji su se složili u mišljenju da učiteljice zaista dobro rade svoj posao, trude se i pokušavaju na sve načine olakšati ovu novonastalu situaciju.

ZAKLJUČAK

Ovo istraživanje nam je pokazalo kako su roditelji uglavnom ili u potpunosti zadovoljni provedbom nastave na daljinu (94%). Nastoje se pridržavati dnevnog rasporeda i strukture koja bi njihovoj djeci omogućila uspješno praćenje nastave i usvajanje nastavnih sadržaja. Učenici u prosjeku provedu 2 do 3 sata dnevno na praćenje nastave i pisanje domaćih zadaća, iz čega je vidljivo da opseg obaveza nije pretjerano velik te da je u skladu Preporukama Ministarstva znanosti i obrazovanja. Više od polovine roditelja smatra da nastavno gradivo, obrađeno putem programa Škola na Trećem, ipak nije sveobuhvatno te se boje da će učenici izgubiti dio gradiva i biti u zaostatku sljedeće školske godine.

Što se tiče zadovoljstva načinom komunikacije s učiteljicom, 94% roditelja je izjavilo da su u potpunosti zadovoljni. Učiteljice su svakodnevno komunicirale s roditeljima putem grupa na društvenim mrežama, telefonskim i video pozivima, elektroničkom poštom itd. te su bile dostupne kad god je roditeljima bila potrebna pomoć. Također, roditelji su izjavili da su zadovoljni količinom domaćih zadaća koje zadaju učiteljice. Obzirom da su roditelji izjavili kako smatraju da je nastavno gradivo putem televizijskog programa bilo nedovoljno, važna nam je i informacija da 93% roditelja smatra da učiteljice dodatno objasne gradivo putem dodatnih materijala i uputa.

Prosječna ocjena koju su roditelji dali je 3,78, što je ipak manje od očekivanog obzirom na njihove odgovore u Upitniku o zadovoljstvu nastavom na daljinu. U svojim komentarima su najviše istaknuli činjenicu da su na sebe preuzeli veliki dio posla za što nemaju uvijek vremena, uzimajući u obzir i svoje obaveze.

Svi rezultati su prikazani i dani na uvid učiteljima razredne nastave kako bi mogli uključiti i stavove roditelja te prilagoditi svoj daljnji način rada.

Ovakav oblik nastave je novost za sve nas, učitelje, učenike i roditelje. Učitelji se trude najbolje što mogu, što prepoznaju gotovo svi roditelji. Ono u čemu su se svi složili je i činjenica da bi za djecu ipak bilo najbolje da su u školi, sa svojim prijateljima i učiteljima te se nadamo da će sljedeće školske godine situacija biti povoljnija, kako bi se nastava mogla organizirati onako kako je učenicima i poznato, u učionicama.